

ELÇİLERE DENK AZİZ İMPARATOR KONSTANTİNOS VE ANNESİ AZİZE İMPARATORİÇE ELENİ'İN ANISINA VAAZ

24 Mayıs 2020

(Kutlama günü 21 Mayıs)

21 Mayıs'ta, Kilise cemaatimiz, özel minnet duygusuyla, Ortodoks Kilisemizi çok sevmiş olan ve Hıristiyanlığın dünyaya yayılması için özellikle çaba sarf göstermiş olan iki büyük elçilere denk aziz "evlatları"nın anısını kutluyor; Aziz Konstantinos ve onun annesi azize Eleni (Helena).

Aziz Konstantinos Naisos şehrinde (şu anda Sırbistan'daki Niş şehri) yaklaşık 275 yılında doğdu. Babası İliıya-Yunan kökenli Konstantios Hloros, önceleri Roma ortodusunun üst subayıdı. Batı Roma İmparatoru mevkine kadar ulaştı.

Aziz Konstantinos'un annesi, M.S. yaklaşık 247 yılında Anadolu'nun Bitinia Bölgesi'ndeki (doğu Marmara Bölgesi) Drepano şehrinde, doğmuş olan azize Eleni, erdemli ve imanlı bir Hıristiyandı.

Tarih, aziz Konstantinos'a, siyaset bilgeliği, savaş ustalığı ve cesareti için "Büyük" ünvanını verdi. İmparator Konstantinos, başkenti Roma'dan Bizans'a, kendi adıyla isimlendirdiği Yeni Roma-Konstantinosopolis şehrine taşımakla Doğu Roma İmparatorluğu'nun gelişmesinde önemli rol oynadı. Bu, büyük sanat eserleri meydana getiren, sadece İmparatorluğun kendisinin değil, diğer halkların da kültürünü zenginleştiren, Hıristiyan Roma medeniyetinin bin yıllık gelişme sürecinin başlangıcı oldu.

Kilise, aziz Konstantinos'u, Hıristiyan inancını halk arasında ve bütün İmparatorluk'ta koruduğu için "elçilere denk" ve aziz olarak sayıyor.

İmparatorlar - Aziz Konstantinos ve Likinius tarafından M.S. 313 yılında imzalanan ve Milano Fermanı adını alan ünlü Antlaşma, Roma İmparatorluğu vatandaşlarına din özgürlüğü tanımıştır. Bütün zulümler son bulmuş, Hıristiyanlar hapsedenlerden serbest bırakılmış, Diokletianus ve Likinius'un sürgün ettikleri herkesin evlerine dönmelerine izin verilmiştir.

İmparator Büyük Konstantinos, savaşları sona erdirdikten ve imparatorluğun birliğini sağladıktan sonra Kiliseyi destekledi. İmparatorlukta bütün kiliselere Hıristiyan Ayini yapmayı kolaylaştırmak için Pazar gününü kilise ayini için özel bir gün olarak

ayırarak Pazar gününü haftalık resmi tatil günü olarak ilan etti. İstanbul'daki Aya Sofya, Aya İrina (Αγία Ειρήνη) kilisesi ve Kutsal Elçiler Kilisesi gibi muhteşem kiliseler inşa etmiştir. Ayrıca Kutsal Elçiler Kilisesi'nde bütün Kutsal Elçilerin Kutsal Emanetlerini toplamıştır.

Onun dostu ve bu güzel manevi girişimlerinin öğretmeni, Hristiyan olan annesi Azize Eleni idi. Azize Eleni, Hayat Veren Rab'bin Çarmih'ini bulmak için Kutsal Topraklara giderek Hristiyanlığın güçlenmesine önemli katkıda bulunmuştur. Onun çabalarıyla Yeruşalim'de Mesih'in Dirilişi Kilisesi, Beytlehem'de Rabbin Doğuşu kilisesi ve daha birçok kilise inşa edilmiştir.

Eleni hayatının kalanını duaya ve büyük hayır işlerine adanarak, dünya yaşamından yaklaşık M.S. 328 yılında, seksen yaşında Rab'be intikal etmiştir. Kilise ona (başka bazı azizlerde olduğu gibi) "elçilere denk azize" unvanını vermiştir ve onun anısını, oğlu "elçilere denk" Aziz Konstantinos ile aynı gün kutlamaktadır.

Büyük Konstantinos İznik'te, Bitinia Bölgesinde, M.S. 325 yılında İlk Evrensel Konsülü toplayarak Kilise düzeniyle ilgilendi. Bu Konsül Arius'un sapkın öğretisini yargıladı, Mesih'le ilgili inancımızı (doktrin) formüle etti (sözle ifade etti) ve İman İkrarı'nı kaleme aldı.

Aziz Konstantinos'un özünde şaşırtıcı olan, Roma İmparatoru olarak hayatının sonunda gerçekleşen Vaftiz hikâyesi, Filistin'de Sezariye Episkoposu Evsevios tarafından kaleme alınmıştır. Episkopos Evsevios İmparator'un hayatı, büyük bağışları ve hayır işleri hakkında yazmıştır. Yaşlandığında, hayatını Hristiyanlığı güçlendirmeye adanmış olan aziz Konstantinos, ruhunun nihayet Kutsal Vaftiz'i kabul etmeye hazır olduğunu hissetti. Ortodoks Episkoposlarını çağırdı, vaftiz olma isteğini dile getirdi ve şu unutulmaz sözleri söyledi: «Beklenen zaman geldi, uzun süredir arzuladığım ve kurtuluş zamanı olarak dualarımda istediğim zaman. Ölümsüzlük mührünü almanın, kurtarıcı lütfu paydaş olmanın zamanı geldi». O zaman episkoposlar Aziz Konstantinos'u vaftiz ettiler. İmparator, Kutsal Evkaristia'yı (komünyon) alarak, Rabbi yüceltti. Vaftiz sonrası beyaz giysiler giyinip ölümüne kadar onları çıkarmadı. Aziz Konstantinos Pentikost gününde, 22 Mayıs M.S. 337 yılında, altmış üç yaşında vefat etmiştir.

Büyük İmparator ve Aziz Konstantinos'un hayat hikâyesini incelediğimizde, ne ona eşlik eden devletteki yüksek konumunun, ne de halk arasındaki ününün hiçbir zaman onun ruhsal isteklerini engellemediklerini görüyoruz. Onun ruhu daha büyük bir şeyi arzuluyordu, gerçek kurtuluşu arzuluyordu, geçirdiği son günler bunu kanıtlamaktadır. Kaygılarla dolu hayatının günahlarından

dolayı tövbe ettikten sonra Konstantinos, Vaftiz oldu ve ruhu lütuflu sevinçle dolarak neşelendi. O artık dünyevi bir şöhret istemiyordu. Episkopos Evsevios'un yazdığı gibi o, artık (vaftizinen sonra) imparatorlara özgü erguvani renkteki elbiseleri giymeyi reddetti. İmparator son şükür duasını, "sesini yükselterek" şu sözlerle bitirdi: «Artık ben kendimi gerçekten mutlu sayıyorum, çünkü İlahi Işığa paydaş olduğuma ve sonsuz yaşama layık görüldüğüme dair şüphesiz inanca sahibim».

Değerli kardeşlerim ve kız kardeşlerim, aziz elçilere eşit Büyük Konstantinos'un hayat hikâyesinin örneği hepimizin önüne şu soruları getirmektedir: Kutsal Vaftiz'de almış olduğumuz lütfu ve şerefi hissediyor muyuz? Mesih'in Kilisesi'ne ait oluşumuzu dünyadaki bütün ün, zenginlik, rütbe ve başarılardan daha üstün görüyor muyuz? Her birimiz için, sonsuz yaşam ve Göklerin Egemenliği'ne layık olmak için sarf ettiğimiz manevi emek ne kadar önemlidir?

Bunun üzerine düşünelim ve Aziz elçilere denk olan Konstantinos ve Eleni'in şefaatinı isteyerek buna uygun davranalım.